

ועד הלשון העברית וועד הצירים

לא רק יזמת הפעולה למען הכרת זכותה הממלכתית של הלשון העברית בפועל היתה נתונה בידי ועד הלשון, כי אם גם הדאגה לקיומו הצנוע של המוסד עצמו, של המיפקדה הראשית להרחבתה ולחקירתה של הלשון העברית בתור שפה חיה.

הנסיונות לקבוע קשרים עם ההנהלה הציונית בלונדון לא הצליחו. תזכירים בעל־תוכן עקרוני, שדרשו את הכללת הפעולה הלשונית במסגרת הפעולה היישובית, נשארו ללא תגובה ראויה. הלשכה בלונדון עסקה בפעולה מדינית וארגונית ולא ירדה לעומק חשיבותה של הפעולה לביצור עמדות הלשון.

תמורת־מה חלה, לכאורה, עם ייסודו של ועד הצירים לארץ ישראל בירושלים ועם התייצבותו של מנחם אוסישקין בראש המוסד. בישיבת ועד הלשון מד' בחשון תר"פ מסר אליעזר בן־יהודה חשבון על "המשא והמתן שניהל עם מנחם אוסישקין ועם ד"ר חיים ווייצמן בדבר קביעת מקום לוועד הלשון במשרדי ועד הצירים ובדבר מתן הקצבה חמרית קטנה, שתספיק לשכר המזכיר ולהוצאות קטנות". ביחוד תמך בהצעה זו אוסישקין, "בחפצו כי פעולות ועד הלשון יכנסו לתוך פעולות ועד הצירים". בסוף כסלו תר"פ אושרה באמת לוועד הלשון הקצבה לשלושה חודשים בסך 25 לירות מצריות לחודש למשכורת המזכיר ח.א. זוטא ולהוצאות שוטפות. הוקצבה גם הקצבה חד־פעמית להדפסת לוחות מצוירים לכלי נגרות ורצענות, אשר בקביעת מונחיהם עסק הוועד בזמן ההוא.² כמו כן ניתנה לוועד הלשון — לאחר משא ומתן מוקדם עם מנחם אוסישקין — האפשרות החומרית למנות בתור עורך ל"זכרונות ועד הלשון" את הד"ר יוסף קלוזנר והוטל עליו שידאג להרחבת תוכנם המדעי.

סמוך לאותו זמן, בג' טבת, נתקיימה ישיבת ועד הלשון, ולפי הצעתו של אליעזר בן-יהודה, שנתקבלה פה אחד על ידי כל החברים, נבחרו בתור חברים לוועד הלשון ד"ר יוסף קלוזנר, שעלה ארצה מאודיסה לאחר שנים רבות של פעולה בשדה הלשון והספרות וקיום קשרים הדוקים עם ועד הלשון, והד"ר נחום סלושץ, הבלשן וחוקר המזרח שעלה מפאריז על מנת להשתקע בארץ.

גם חדר מספר 31 הועמד לרשות ועד הלשון בדירה המרווחת במלון יוז אשר במרכז ירושלים, אשר בו שכן ועד הצירים. נשקפה תקווה, כי הקשר הטבעי הקיים בין פעולת ועד הלשון ומשימות ועד הצירים ילך ויתדבק וכי הדאגה לכלכלת הצרכים היישוביים תכלול גם את צרכי הלשון. אולם כבר בכ"ג חשוון תר"פ, חדשים אחדים לאחר מכן, קיבל ועד הלשון מכתב מאת ועד הצירים בחתימתו של מרדכי נירוק, ובו נתבקש לפנות את החדר.

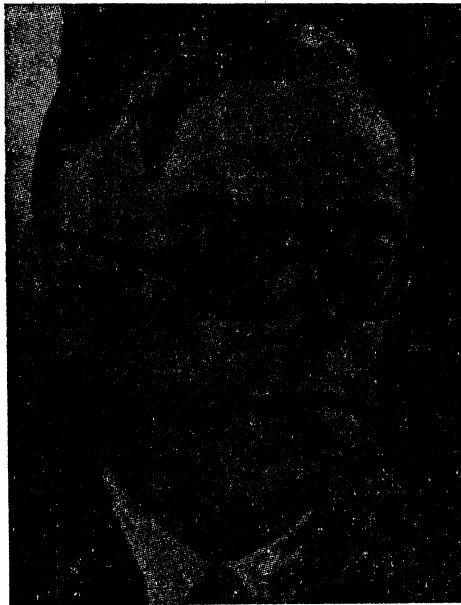
„היות ומחלקות ההתישבות והחקלאות שלנו, — כתוב היה באותו מכתב — עתידות להעבר מיפו אל המשרד המרכזי בירושלים, נאלצים אנו, לדאבוננו הגדול, לבקשכם, שתפנו, עד לאחר שבוע או לכל היותר עשרה ימים את החדר שמסרנו לשימושכם במשרדנו הנה"ל."

אמנם בסוף המכתב באה תוספת: „יודעים אנו את הערך הגדול של השתתפותכם בעבודתנו, ע"כ נשתדל עד כמה שאפשר להמציא לכם חדר אחר בקרבתנו". אולם הבטחה זו לא קויימה, והמוסד העליון של הלשון נשאר ללא קורת גג, עד שמצא מחסה בפינת חדר של בית המדרש למורים העברי בבית הישן של ג'ורג' קטן שברחוב ישעיה.

גם לאחר פינוי לשכתו מדירת ועד הצירים במלון יוז נמשך עוד במשך חודשיים תשלום התקצבה הצנועה תוך דרישה קפדנית של מסירת חשבון על כל פרטי ההוצאות. ובתשובה לקובלנת ועד הלשון השיב ועד הצירים במכתבו מכ"ז טבת תר"פ בחתימתו של זן וריזלנד: „...אין אנו יכולים להסכים בשום אופן שלוועד הצירים אין כל זכות לבקר את חשבונותיכם ואת אופן הוצאת הכסף שאתם מקבלים מאתנו. אנו, כמובן, מודים בדעתכם המכרעת עד כמה שהדבר נוגע לשפה העברית..."

בל' כסלו ה'תר"פ כתב ועד הצירים בחתימתו של זן וריזלנד: „כתבינו

מתקשים לעתים קרובות בתרגום המדויק של מבטאים טכניים ידועים השכיחים מאד בשפות האירופיות. באופן כזה, אין התרגומים העבריים מסוימים ביותר. בשביל לקבוע בהחלט את תרגום המבטאים הטכניים האלה לעברית הננו מצרפים בזה את רשימתם באנגלית. אנחנו נכיר לכם תודה רבה, אם תקבעו את תרגומם העברי, ומקווים שגם להבא תרשו לנו לפנות אליכם מדי פעם בפעם במקרה כזה."

זאב ז'בוטינסקי

ולאחר זמן קצר פנה ועד הצירים לוועד הלשון בענייני לשון והמתיק את דינו החמור והקפדני: בג' בשבט של אותה שנה כתבה המחלקה הטכנית של ועד הצירים לוועד הלשון: „היות ושמענו, שאתם מסדרים מונחים למקצועות הבנקאות, הננו מבקשים מכ' להמציא לנו את החומר הזה בהקדם, כי הוא יהיה לנו לתועלת רבה בעבודתנו."

העובדה, כי ועד הצירים היה מוכרח להפסיק "לא רק את תקציב ועד הלשון, אלא כל התקציבים של המוסדות האחרים הדומים לו".

⁵ ד"ר יצחק נופך, שופט עברי ראשון בתל-אביב, מייסד החברה העממית "שפתנו".

⁶ גד פרומקין, שופט בית המשפט העליון של ממשלת המנדט בירושלים.

⁷ ד"ר מרדכי עליאש, עורך דין מפורסם, למדן, עם ייסוד מדינת ישראל שגריר ישראל באנגליה.

⁸ עורך דין דניאל אוסטר.

⁹ זאב ז'בוטינסקי.

לאחר זמן קצר הפסיק ועד הצירים גם את תשלום דמי התמיכה המועטים שהקציב לוועד הלשון.⁴ אולם ועד הלשון הבליג על סבלו ועל עלבונו, והוסיף להמציא לפי מידת יכולתו עזרה לשונית למפעלי ההתישבות והבנייה בארץ, אשר הרבו לפנות אל לשכת ועד הלשון בבקשות ושאלות חדשים לבקרים.

בכל חוגי היישוב, שהתעורר לחיים כלכליים ותרבותיים, גברה השאיפה להעמיד את פעולותיהם על בסיס השפה העברית החיה בתור שפה לאומית וממלכתית. עד סוף ימי חייו של אליעזר בן-יהודה ועד להתפטרותו של ד"ר יוסף קלוזנר מן העבודה המדעית הסדירה בוועד הלשון לא נמנע המוסד להשיב לפי יכולתו לשואלים. שמורים בארכיונו של ועד הלשון מכתבים בענייני לשון של בית המדרש לנגינה בירושלים בחתימת סידני סיל, של המשרד לעבודות ציבוריות ובניין של ההסתדרות בחתימת מ. איזנשטדט, של ההסתדרות הרפואית הדסה ומוסדות אחרים.

קרוב לאותו זמן תוכנן גם ביזמת עורך-הדין ד"ר מנחם דונקלבוט, מעובדיו הבכירים של ועד הצירים, ייסוד ועד למונחים משפטיים עבריים. במכתב ללא תאריך, שכתב לאליעזר בן-יהודה בשם ועד הצירים הוא כותב: "בהתאם לשיחה שהיתה לי עם כבודו בדבר ועד הלשון וקביעת טרמינולוגיה משפטית עברית דברתי עם האדונים נפח⁵ ופרומקין⁶ אנחנו באנו לידי הסכמה, כי האנשים האלה ישתתפו בעבודה: בירושלים — מר פרומקין ונפה, ביפו — ד"ר אליאש⁷ מר אוסטר⁸, מר זבוטינסקי⁹. את החומר המעובד על ידינו נמסר אחר כך לידי ועד הלשון".

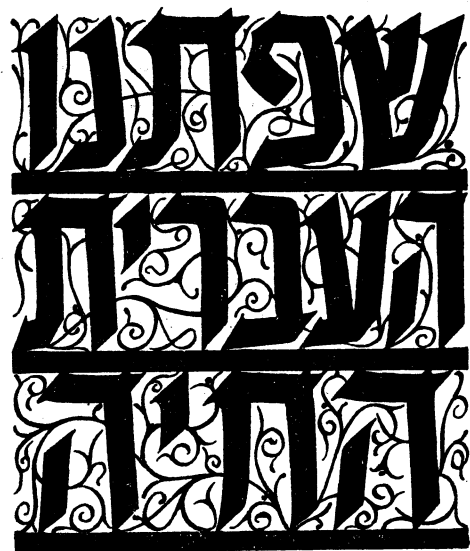
¹ זכרון דברים על ישיבת ועד הלשון מד' חשוון ה'תר"פ.

² הלווחות נתפרסמו בצורה מוקטנת בתור תוספת ל"זכרונות ועד הלשון", מחברת ה'.

³ באותו זמן קבע ועד הלשון רשימה ראשונה ומפורטת של מונחי בנקאות, שנתקבלה על יסוד הצעותיו של י. קרניאל, אשר שימש מנהל חשבונות של "הדסה".

⁴ על "הפסקת התקציב ל"מדרש הלשון העברית" מודיעה המחלקה הכספית של ועד הצירים במכתבה על שם "מדרש הלשון" מכ"ח אלול תר"פ, 8 בספטמבר 1920 בחתימת הגזבר ון וריזלנד. "מדרש הלשון" מתבקש באותו מכתב להתנחם עליידי.

פרופ' שמואל איזנשטדט

הוצאת "תקומה" תל-אביב
ה.תשכ"ז / 1967

מוגש בכבוד ויקר
לצבא ההגנה לישראל,
המנצח בשפת-הפיקוד
העברית האחידה

492.409
N 1

PROF. SAMUEL EISENSTADT
OUR LIVING HEBREW LANGUAGE
Tel Aviv, 2, Melchett Str.

922.967
N 1

שמואל איזנשטדט / שפתנו העברית החיה
תל-אביב, רחוב מלצ'ט 2

PJ
4545
E45

©
כל הזכויות שמורות למחבר
נדפס בישראל
Printed in Israel

ציור השער: שמעון דרורי

המכון ללימודי ישראל
ש"ד תל-אביב
44966
ש"ד השער

ה ת ו כ ן :

עמ'	
9	ה ק ד מ ה
13	מ ב ו א

ת ל ק ר א ש ו ן

ת ק ו פ ת ה י י ס ו ד

(ה.תרמ"ט—ה.תרפ"ה / 1889—1925)

27	משכילי-ירושלים וראשית פעולתם: ועד הלשון הראשון (ה.תרמ"ט—ה.תרנ"א)
50	תגובות ספרותיות ראשונות לשמע הדיבור העברי החי
52	ימי הדממה (ה.תרנ"א—ה.תרס"ג/1891—1903)
54	✓ ייסוד „אגודת המורים". ועד הלשון המחודש (ה.תרס"ג—1903)
62	הלשון העברית וציבור הפועלים
	התסיסה וההתעוררות בחוג עסקני הלשון ואוהדיה בארץ ובתפוצות
68	(ה.תרע"ב—ה.תרע"ד/1912—1914)
	המאבק נגד פלישת שפות זרות. נצחון בית הספר העברי האחיד
87	(ה.תרע"ב—ה.תרע"ד/1912—1914)
96	המשכיותו של הדיבור העברי וטיפוחו בתפוצות
110	ההתנגדות להרחבת לשון הדיבור העברית ולהתחדשותה
	הלשון העברית בארץ בימי מלחמת העולם הראשונה
112	(ה.תרע"ד—ה.תרע"ח/1914—1918)

כל מי שקבוע בארץ ישראל ומדבר לשון הקודש...
יהא מבושר שבן העולם הבא הוא.

(ירושלמי, שקלים ג, מד)

כה תאמר אל בני ישראל — בלשון הקודש.
(מכילתא, יתרו ט')

ענ'

254	הפעולה לתקנת השמות הגיאוגרפיים של ארץ ישראל. המונח „כנסת ישראל“
257	המועצה לתרבות הדיבור
260	הכרססת האקדמאית
262	קשרים עם האקדמיה ללשון הערבית בקאהיר
263	המגע הישיר עם הציבור. „לשוננו לעם“
276	חברת „אמוני הלשון העברית“
285	תמיכת המוסדות הלאומיים
290	שנת יובל החמישים של ועד הלשון (ה.תרמ"ט—ה.תרצ"ט/1889—1939).
293	הלשון העברית בימי מלחמת העולם השנייה (ה.תרצ"ח—ה.תש"ד/1938—1944)
295	ייסודה של מדינת ישראל ומעמדה של הלשון העברית במדינה
297	הכנות לייסוד האקדמיה ללשון העברית

תוספות:

	רשימת המקצועות והעניינים, אשר טיפל בהם ועד הלשון במליאתו ובועדותיו
307	מאז ייסוד ועד ייסוד האקדמיה ללשון העברית (1889—1953)
310	לוח התאריכים
319	חברי ועד הלשון העברית, עובדיו ותומכיו
351	מפתח העניינים

ענ'

	ראשית ימי הכיבוש הבריטי (1918—1924). התחדשות עבודתו של ועד הלשון
116	לאחר גמר מלחמת העולם
128	הלשון העברית במוסדות הלאומיים. הלשון העברית — שפה ממלכתית
133	ועד הלשון — מדרש הלשון (ה.תר"פ—ה.תרס"ג/1920—1923)
137	ועד הלשון וועד הצירים
142	מותו של אליעזר בן יהודה. עלייתו של חיים נחמן ביאליק

חלק שני

תקופת ההרחבה

(ה.תרפ"ו—ה.תשי"ג / 1926—1953)

149	גורמי ההרחבה
	צער גידול לשון. תכניות ההרחבה והביסוס ודרכי ביצוע
155	(ה.תרפ"ו—ה.תרס"ט/1926—1929)
173	האוניברסיטה העברית בירושלים ושאר מוסדות המדע וההשכלה הגבוהים
175	ירושלים ותל-אביב וחלקן בפעולה הלשונית
187	הלשון העברית במשק הממלכתי של תקופת המאנדאט הבריטי

חלק שלישי

העבודה המעשית בהסתעפותה

193	הוועדות המקצועיות
205	הרבעון „לשוננו“ — מנוף למחקרה, להרחבתה ולהתחדשותה של הלשון
218	המוכירות המדעית
222	מילוני ועד הלשון ורשימות מונחים
250	מחקרים לשוניים

ה ק ד מ ה

שנים רבות, שקדמו לעלייתי ארצה בשנת 1925, פעלתי ברוסיה, פולין, גרמניה ושווייץ להפצת הלשון והתרבות העברית בקרב בני-עמי. היה חלקי עם עסקניה החלוציים של חברת „חובבי-שפת עבר“ ו„תרבות“, וזמן קצר לאחר בואי ארצה זכיתי להתמנות לתפקיד מנהל הלשכה המרכזית של ועד הלשון העברית, — ליימוד קשה ופורה, שמילאתי אותו באמונה במשך עשרים ושבע שנים (1926—1953) עד לחילופי-המשמרות ולייסודה של האקדמיה ללשון העברית.

עבודתי האישית כלולה ודבוקה בפרשה הכללית של תחיית הלשון העברית בארצנו, היא חוליה צנועה במערכה הגדולה של התנועה התרבותית העברית רבתי-החשישים של ימינו.

כל ימי פעולתי במסגרת ועד הלשון לא זו בלבד שטרחתי לקידום המעשה ולאירגונו, כי אם גם ליקטתי, לפי מידת יכולתי, חומר ולבנים לשם תיאור היסטורי של מפעל-העם מראשיתו החלוצית ומלבטיו החמורים ביותר עד היות השפה העברית המחודשת לשפה חיה, מקיפה ועשירה ערכים וצורות, הפועמת בעוז ובתפארת מדן ועד אילת ושחמוני בית-ישראל מעולל עד זקן משתתפים יום-יום בפיתוחה, הרחבתה והפראתה.

ובתור גולת-כותרת ניצבת כיום בראש תנועת הלשון העברית, התחדשותה, הרחבתה ומחקרה האקדמיה ללשון העברית, בתור מוסד לשוני עליון ומוסמך של מדינת ישראל. אשרנו שזכינו לכך!

דבר בעיתו הוא, איפוא, לסכם עכשיו את הפעולות, המאבקים וההישגים של התקופה שקדמה לכך, למתוח קו בתולדות הלשון העברית בארץ ישראל,

צילומי-מקור, שהם קניין ועד הלשון העברית ויורשתו האקדמיה ללשון העברית, והם רוכזו בשעתם על ידי ש. ש. מידע, ובמיעוטם — לפי צילומי-מקור, שהועמדו לרשותי על ידי הארכיון לתולדות הציונות ברוסיה מייסודו של אריה רפאלי ועל ידי משפחות חבריו ועובדיו של ועד הלשון. לכולם נתונה תודתי על כך. מסיבות שאינן תלויות במחבר הספר לקויים הצילומים והרשימות בחסר, שלא ניתן להשלים.

ביסוד החיבור הונחו כללי הכתיב המלא הבלתי-מנוקד, ולשם אחידות הכתיב בכל החיבור הובאו באותו כתיב גם מראי-המקומות מכמה מיסמכים, שנכתבו במקורם בכתיב החסר.

הושגה היכולת לפרסם את הספר, לאחר שהיה מונח עשר שנים בכתב יד, הודות לסייעו האדיב של שר החינוך והתרבות של ממשלת ישראל הח' זלמן ארן ולהמלצתו הטובה של מנהל היחידה לתרבות הד"ר יוסף מלכמן-מלקמן.

להקלת המאמצים החמריים, שהיו כרוכים בפירסום הספר, סייעו במידת האפשר עזרתה של קרן התרבות ישראל-אמריקה, וכן גם המחלקה לחינוך ותרבות בגולה של ההסתדרות הציונית העולמית, הקונגרס היהודי העולמי, (ההנהלה הישראלית), המרכז לתפוצות והברית העברית העולמית, שהזמינו מראש מספר טפסים של הספר.

ברכה ותודה נאמנה שלוחות לכולם בשער הספר.

פרופ' שמואל איזנשטדט

למען אשר ילמד כל אזרח בעל הכרה בישראל וכל יהודי משכיל בתפוצות בהרצאות הדברים ומן המיסמכים ההיסטוריים המובאים בספר.

באופן מיוחד מכון הספר הזה לעיונם של מורים, סטודנטים, עסקני-תרבות בארץ ובתפוצות ולחוגי הקוראים המשכילים, אשר התפתחות חייה התרבותיים של ארצנו קרובה ללבם ביותר.

המחבר מסכם חומר ראשוני, עובדות ומיסמכים מחיי הלשון ומפעולת ועד הלשון העברית מראשית תקומתה של הלשון ועד ייסוד האקדמיה ללשון העברית (1889—1953). הוא עושה את הניסיון הראשון לכתוב את תולדות המאורע ההיסטורי הגדול הזה בחיי האומה ולמצוא לו בסיס ויסוד בהתפתחותה הכלכלית, החברתית והמדינית של הארץ.

ייסוד האקדמיה ללשון העברית והכרת סמכותה הממלכתית על ידי חוק המוסד העליון ללשון העברית תשי"ג-1953 מציין סוף תקופה בתולדות תקומתה של הלשון העברית בארץ-ישראל. בתקופה זו, רבת המאמצים וברוכת הפעולה, נבטו — בתוקף צרכיו הסוציאליים החיוניים היום-יומיים של היישוב — השרשים ההיסטוריים המצומקים של הלשון הספרותית העברית, ותוך תהליך מודרג של התפתחות קמה הלשון וחיתה והפכה גורם חברתי מלכד ומדובב את פעולותיהם וחוויותיהם של אוכלוסי הארץ.

מחקר זה בא לתאר ולהסביר את פרשיות ההתפתחות החשובה הזאת על יסוד חומר ראשוני והסתכלות אישית במשך עשרים ושבע שנות שרות בתפקיד מנהל לשכתו של ועד הלשון העברית (1926—1953).

המחקר מתחלק באופן טבעי לשלושה חלקים: בראשון מתוארות נקודות המוצא והפעולות הראשונות בתוך יישוב קטן-כמות וצרא-אפקים. בחלק השני מתוארת תקופת החיים הכלכליים והמדיניים המורחבים, שבה נדרשה פעולה לשונית מסועפת ורחבת-ידיים לכל אורך חזית הבנייה והקימום. בחלק השלישי מתוארים מפעליו של ועד הלשון העברית לסוגיהם.

בגלל המסגרת המצומצמת שנקבעה לחיבור זה נמנע המחבר מלעמוד בו על כמה פרטים שהם קשורים עם תולדות תקומתה של הלשון.

לחיבור צורפו: (1) רשימת המקצועות והעניינים, שבהם טיפל ועד הלשון מראשית ייסודו. (2) לוח התאריכים. (3) רשימת חברי ועד הלשון ועובדיו עם תמצית תולדותיהם ופעולתם בשדה הלשון. — הצילומים שבספר גולפו ברובם לפי

וחזר והשתקע בארץ בשנת ה.תר"פ, 1920. פירסם את שיריו וסיפוריו בהוצאת "דביר", "מסדה", "עם עובד" והוצאות-ספרים אחרות. שימש מורה לתנ"ך ולספרות עברית וכללית בגמנסיה "הרצליה" בתל-אביב. חבר ועד אגודת הסופרים העברים. סגן נשיא "פאן", אירגון הסופרים הבינלאומי. חבר חבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית בירושלים. בעל פרס ביאליק. חבר ועד הלשון משנת ה.תרפ"ו. חבר בוועדות: למונחי אפייה, למונחי חקלאות ומלאכה, למונחי חשמל, טלפון וטלגרף ולמונחי חשמל. נפטר בתל-אביב ב' טבת ה.תשי"ז, 10 בדצמבר 1956.

נתן שפריס. נולד בעיירה סמוטריטש בפודוליה (רוסיה) בשנת ה.תרמ"ב, 1882. נכנס מנעוריו לחיי-עבודה לאחר שקיבל חינוך מסורתי. השתלם בבית ספר למלאכה. עלה ארצה עם העלייה השנייה. צירף בארץ תורה ועבודה. שיתף פעולה בחקר מונחי מלאכה וטכניקה עם חיים נחמן ביאליק מראשית עלות המשורר ארצה. חבר ועד הלשון משנת ה.תרפ"ז, 1927. חבר רבי-יומה של הוועדות המקצועיות ומחבר חלק גדול של ההצעות למונחי-הטכניקה, הנפחות והמסגרות, האריגה, החקלאות, הסוס, העגלה, הריתמה, המחרשה, הכבאות וכלי העבודה בנגרות. השתתף בהכנת המילון למונחי-אפייה ולמונחי מכוניות. כמו כן נעזרו על ידו באי-כוח ההגנה ואחר כך צבא ההגנה לישראל בכל ענפי המשק הצבאי. נספה בתאונת-דרכים בפתח-תקוה ב"ד ניסן ה.תש"י, 1950.

מפתח העניינים

אוניברסיטה עברית ירושלים 155 79
 350 348 201 194
 אוסטר, דניאל 140
 אויסקין, אברהם מנחם 104 103 80
 312 311 288 137 129 128
 „אוצר הכתובות הפניקיות” 342 315
 „אוצר מונחיהמשפט” 323
 אזרחי (קרישטסקי), מרדכי 149 70 69
 314 265 264 247 226 210 155
 327 322 321 318
 אחד העם (אשר גינצברג) 84 83 70
 313 311 155 103
 איגוד להשלטת העברית 150
 איזשטדט אליקים 238 236 233
 איזשטדט, יהושע 53
 איזשטדט, מ. 140
 איזשטדט, שמואל 155 154 149 95
 312 301 297 287 247 217 186
 323 322 317 316 314 313
 איזשטדט-ברזלי, יהושע 50
 איזקסון, מרגלית 33
 איזקסון, צבי 33
 איינהורן, שמעון 323 317
 איינשטיין, אלברט 331
 אירמאי, ש. 221
 איש-הורביץ, ש”י 313 83
 איש-שלום, מאיר 333

אבינועם, ש. 283
 אבן עזרא, משה 327
 אבן שמואל, יהודה 320 316
 אברונין, אברהם 171 155 154 149
 322 320 253 217 213 210 207
 אגודת האיגודנים והארכיטקטים 285
 אגודת „בני-ברית” 285
 „אגודת המורים” 322 331 70 59 55 54
 אגודת הסופרים 350, 343, 155
 אגודת עורכי-הדין 189
 אגודת צעירי-ירושלים 59
 אדלר, יס”י 322—320 283 264 210 70
 אהרונ, ישראל 221 173 171 154 149
 321 317 212
 אהרונסון, אהרון 136 72
 אהרנפרייז, מרדכי 108
 „אוהל הדוד תם” 328
 אורקובסקי (עזריהו) יוסף 70
 אוירבור, פסח 226 210 181 155 154
 321 316 314 247 232
 אוניברסיטה של אוקספורד 341
 אוניברסיטה ע”ש בר-אילן תל-אביב
 348
 אוניברסיטה גיסן 348
 אוניברסיטה פלורנציה 344
 אוניברסיטה פראנקפורט ע”נ מיין 348
 אוניברסיטה תל-אביב 343

בית הספר הגבוה למשפט וכלכלה 323
 בית הספר הראלי חיפה 88 89 328
 בית הספרים הממלכתי במוסקבה 322
 בכר, נסים 35 53 335
 בלנקהורן, מאקס 301
 בן אב"י, איתמר 40
 בן אשר 96
 בן גוריון, דוד 301
 בן דוד, יצחק 49
 בן חיים, זאב 204 214 216 217 221
 בן יהודה, אהוד 40
 בן יהודה, אליעזר 27 28 29 36 40 41
 47 49 53 54 55 58 76 77 92
 103 108 113 116 118 119 120 123
 129 134 136 137 138 140 142 165
 168 188 190 213 266 310 312 313
 326 333
 בן יהודה, דבורה 40, 326
 בן יהודה, חמדה 40, 326
 בן סירא העברי 341
 בן צבי, יצחק 67 254 304
 בן ציון, ש. (גוטמן) 69 70 102 149
 154 155 172 207 286 314 325 327
 349
 בנט, דוד צבי 327
 „בני משה” 329
 „בסוד ישרים” 342
 „בצלאל” 230
 בקי, ר. 114
 בר־אדון, אהרון 23
 ברגר, הרצל 190
 ברודי, חיים 315 327 328
 ברודצקי, זליג 293
 ברון, א. 232
 ברטנוב, יהושע 99
 בריינין, ראובן 48
 ברית עולמית, „פועלי-ציון” 338
 ברלינסקי, ש. 236
 ברנדשטטר, אברהם 283
 ברנפלד, ש. 105 110 111
 ברנשטיין, ש. 81
 ברקוביץ, יצחק דוב 181, 227, 301
 318 328
 ברש, אשר 297 301 317 318 328
 „גאון הארץ” 337
 „גדוד מגיני השפה” 190 243
 גוטמן, יהושע 332
 גוטמן, יחיאל מיכל 233
 גויטיין, שלמה דוב 257 259 271 317
 328 329
 גולאק, אשר 173
 גולדברג, יצחק ליב 149 154 155 156
 158 172 313 315 329
 גולדברג, סעדיה 171 317 329
 גולדסמיט 79
 גור (גרובסקי), יהודה 23 53 92 133
 149 154 155 210 312 317 329 330
 336 346
 גורדון, דוד 98
 גורדון, יהודה ליב 213 320
 גורדון, משה 288
 גינזברג, ח. א. 250 253
 גינצברג, אשר צבי (ראה אחד העם) 330
 גליקסון, משה 154 155 315 330
 גללר, עדה 74 85
 ג'מל פחה 113, 321

איתן, ישראל 72, 116 323
 איתן, עלי 221 237 265 271 297
 316 323
 אלכונג, איתמר 324
 אלון, גדליה 317 323
 אליאש, מרדכי 140 141 189
 אלתרמן, יצחק 98 100
 אמירה, י. 232
 „אמנות”, הוצאת ספרים 342
 „אמת מארץ ישראל” 30
 אסטרחקן, א. 221
 אסף, שמחה 149 154 155 173 255
 318 323
 אסיפת הנבחרים 60
 אפסטיצר, אביגדור 316 324 345
 אפשטיין, זלמן 50 324
 אפשטיין, יצחק 103 118, 126, 133
 154 232 23 259 316 324
 אפשטן, יעקב נחום 154, 167, 168
 173 190 297 301 318
 אקדמוס 302
 אקדמיה ללשון העברית 302 317
 אקדמיה למדעי היהדות ברלין 342
 ארגון חרשחני האריג 236 248
 ארגון רואי חשבונות מוסמכים 234
 אריכא, יעקב א. 265
 אשור, זאב 227
 אשתורי הפרחי 338
 ביאלובלוצקי, שמואל 316 325
 ביאליק, חיים נחמן 21 33 34 98 103
 142 144 145 149 154 155 170
 171 173 176 177 178 179 180 182
 185 207 213 224 227 229 232 236
 247 254 278 282 286 287 289 313
 313 320 325 327 329 331 332 339
 349 350
 ביכלר, אברהם 347
 „בימי בית שני” 346
 בית המדרש למורות ולגנות ע”ש
 לוינסקי תל-אביב 322
 בית המדרש למורים ביאסי 342
 בית המדרש למורים „מורחי” ירושלים
 338 340
 בית המדרש למורים העברי ירושלים
 312 313 329 342 348
 בית המדרש למורים של „עזרה”
 ירושלים 340 348
 בית המדרש לרבנים בודאפשט 347
 בית המדרש לרבנים ברלין 339
 בית המדרש לרבנים ברסלוי 348
 בית המדרש לרבנים וינה 347
 בית המדרש לרבנים ניריורק 345
 בית מדרש לרבנים פלורנציה 344
 בית מדרש גבוה לחכמת ישראל ברלין
 346
 בית הספר הטכני „מונטפיורי” תל-אביב
 331
 בית הספר „כל ישראל חברים”
 ירושלים 337 340
 בית הספר ליתומים ירושלים 332
 בית הספר למל ירושלים 335 348
 בובר, מרטין 83
 בוגרשוב, ח. 70 102 280
 „בוסתנאי” 340
 בורשטיין, ישראל 221 260 318 325

ה"שלה" 143 330 341 346 347	הירשנזון, חיים 36 41 45 331 332	דנבי, הרברט 283	גמנסיה ירושלים 340
"השקפה" 29 32 59 61 123 320	הלוי, יוסף 53 310	"דקדוק לשון המשנה" 341	גמנסיה עברית לודו 337
התאחדות האיכרים 285	הלפרין, יחיאל 98	"דקדוק קצר של העברית החדשה" 346	גמנסיה עברית, "הרצליה" תל-אביב 88
התאחדות בעלי תעשיה 285	"הלשון העברית — לשון חיה" 346	דרויאנוב, אלתר (אשר אברהם אבא) 48 154 155 315 329 331	328 334 340 350
"התורן", ירחון 328	"המזרחי", הסתדרות 337		גמנסיה ראלית ע"ש הרב חיות וינה 345
"התקופה" 337	"המליץ" 330 331 348		
	"המסדרונה", ירחון 332	"האור" 24 29 32 35 48 52 53 59	גמנסיה "תרבות" טשורוביץ 342
"היה העקוב למישור" 342	"המעמר", קובץ 338	326 123 78 60	גמנסיה "תרבות" טורוקי 342
דוארבורג, א. 80	הנהלת אפ"ק 74	"האחדות" 67 311 328	גן ילדים עברי ראשון בארץ-ישראל 336 311 44 43 42
דויצמן, חיים 137	הסתדרות הסוחרים הזעירים 285	ר' האי גאון 323	גן ילדים עברי ראשון בארצות-הברית 332
דוילקנסקי, יצחק 122	הסתדרות הציונים הדמוקרטים 285	"האי ג'רבה" 342	
דיון, מ.א. 315 332	הסתדרות הציונים הכלליים 285	"האלה ענת" 344	גנז-יוסף" 340
דיונסקי, א. 232	הסתדרות הציונים הרביזיוניסטים 285	"האנוסים בפורטוגאל" 342	גנסי, מנחם 99
דילנאי, זאב 265	הסתדרות לשפה ולתרבות עברית 83	האנטקה, ארתור 80 81	גפטר, יעקב 237
דילקומיץ, שמחה חיים 61 310 312	84 85 102 312 313 337	"האסיף", קבצים 341	גרובסקי, יהודה — ר' גור, יהודה 101
דילבסקי, צבי 332 318	הסתדרות המורים בארץ-ישראל	"הארץ", עיתון 123 330	גרינברג, חיים 101
דילקובסקי, שמעון יחיאל 104 312	(ר' "אגודת המורים") 155 285 336	"הארץ", קובץ 337	גרינפלד, יחיאל 171 223 224 229
דן ורילונד 138	הסתדרות העובדים העברים הכללית	"הבית השני בגדולתו" 346	331 315 233 232
דעד ארבע ארצות 348	בארץ-ישראל 285	ההגנה 328 350	
דעד הצירים 129 243	הסתדרות עורכי-הדין 285	"הדים", קבצים 328	
דעד זמני ליהודי ארץ ישראל 129	הסתדרות הרופאים 285	"הדסה" 234	"ד'ארבלה, יצחק 36 325
דעד "חובבי-ציון" 330	הסתדרות "שפתנו" 116	הוועד הלאומי ליהודי ארץ ישראל 254	"דביר", הוצאת ספרים 330 349 350
"דעד חלוצי יסוד המעלה" 29 343	"העולם", שבועון 78 331	הופמן, שלמה 240	"דביר", רבעון לחכמת ישראל 324
דעד לאומי ליהודי ארץ-ישראל 60 133	"העומר", קובץ 327	הורביץ, אריה ליב 108	"דבר" 337 338
349 336 155	"העם", עיתון יומי ושבועון 101 330	הורביץ, שאול 348	"דואר היום" 123 124
דעד הלשון הראשון 310	"הפונטיקה העברית" 341	הורן, פ. 237	דובנוב, שמעון 88
דעד המכולת 112 115	"הפועל הצעיר" 67 311 328	"הזמן" 328	דובניקוב, ה. 100
דעד המכין לייסוד האקדמיה 297 317	"הצבי" 29 32 41 48 52 56 78 310 326	"החינוך" 78 321 330	"דון קארלוס" לשילר 328
דעד הספרות (דעד הלשון) 36 44 45	"הצפירה" 78 341	"היהודים באפריקה הצפונית" 342	דונקלבלום, מנחם 140
290 47 46	"הקול" של רודקינסון 348	הינדס, טוביה 108	דורי, יעקב 347
דעד הפועל הציוני 286	הראובני, אפרים 211 212	"היסוד העברי בדיבורם של יהודי	דיונגוף, מאיר 53
דעדה להרחבת הלשון 70 85 311	הרטום, א"ש 318 332	איטליה" 344	דינבורג (דינור), בן ציון 132 136
דעדת התרבות המרכזית של הסתדרות	הררי, חיים 69 70	"היסטוריה ישראלית" 346	דינור, בן-ציון 249 304
העובדים 156	השחר" 28 48	הירשברג, א.ש. 99	דיסקין, ר' יהושע ליב 27

יחיאל, י. 70
 ייבין, שמואל 221 238 315 334 335
 יל"ג (יהודה לייב גורדון) 253
 "ילדי רוחי" 343
 ילון, הנור 335 155
 ילין, אבינאם 32 315 335
 ילין, דוד 21 32 33 42 45 47 48 52
 55 70 72 76 83 84 85 86 90 92
 95 111 113 116 119 120 122 129
 134 135 142 143 144 149 153 154
 155 165 172 173 186 190 278 289
 312 315 327 335 336
 ילקוט צמחים 226 227
 יעבץ, זאב 30 31 32 45 143 310 313
 336 337
 ר' יעקב מאיר 45 332
 יעקבסון, אביגדור 80
 יקב ראשון לציון 153
 "ירושלים", קובץ 338
 יריץ 247
 "ישו הנוצרי" 346
 ישיבת "אוהל יוסף" 340
 ישיבת "עץ חיים" 337
 כהן, אפרים 348
 כהן, יעקב 85 101 103 297 337
 כהן, מגדל 229
 כהן-ליפשיץ, שמואל 108
 כהנשטאם, א. 109
 "כורת", קובץ 50
 כנענע, יעקב 21 23 48
 כפר פקיעין 310
 כצנלסון, ב. 36 64 316 337
 כצנלסון, י. ל. (בוקי בן יגלי) 217
 "כתבי אוגרית" 315
 כתבים לתולדות חיבת ציון" 331
 "לא זו הדרך" 330
 לבונטין, א. 280
 לבנון, מרדכי 189
 לדיזנסקי, י. 338
 "לוח ארץ ישראל" 338
 לוי, א. י. 210
 לויאס, ק. 209
 לוין, שמריהו 103 328
 לוינסון, אברהם 109
 לוינסקי, א. ל. 325 349
 לונץ, אברהם משה 34 35 36 45 49
 55 72 114 310 311 312 337
 לונץ, חנה 49
 לוק, ה. טש. 132
 לוריא, יוסף 70 103 136
 לחובר, פ. 328
 לייבל, דניאל 318 338
 לילינבלום, משה לייב 110
 ליפשיץ, אליעזר מאיר 72 143 149
 154 164 190 255 311 316 338
 "לעם", הוצאת ספרים 321
 "לקורות הספרות העברית החדשה"
 341
 "לשון חכמים" 315 343
 "לשוננו" 160 313 323 333 338 340
 344 345
 "לשוננו לעם" 316 321 323 332 338
 344
 לשכת המסחר העברית 285
 מאגנס, י. ל. 103

ועדה מרכזית למונחי טכניקה 194
 ועידת המורים השנייה 311
 ועידת המורים השלישית 311
 ורדימון, ירוחם 253
 ז'בוטינסקי, זאב 103 120 127 140 141
 זוטא, ח. א. 55 72 137 221 314 315
 332 333
 זכרונות ועד הלשון" 59 61 118 127
 136 137 160 164 194 240 252 311
 312 313 314 344
 זלטופולסקי, הלל 76 77 78 84 99 101
 103 126 142 190
 "חבצלת" 28 34 48
 חברוני, י. 232
 חברת "אחוזת בית" 327
 חברת "אמוני הלשון העברית" 164 314
 חברת "אמנות" מוסקבה 100
 חברת "דוברי עברית" 97
 חברת החשמל לארץ-ישראל 153
 חברת "כל ישראל חברים" 40 87 90
 95 119 120 335
 חברת "מקצי נרדמים" 324
 חברת "עזרה" 40 87 88 89
 חברת "קדם" 80 81 82 86 159 312 315
 חברת "קוהלת" 68 69 321 336
 חברת "שארית ישראל" 105
 חברת "תחיית ישראל" 310
 "חדשות הארץ" 116 123
 "חובבי הבימה העברית" 99
 "חובבי שפת עבר" 99 101 105 108
 311 312
 חוק המוסד העליון ללשון תשי"ג-1953
 302
 חיות, ז. 232
 ר' חיים נחום 262
 חיל המדע (חמ"ד) 219
 חפירות לכיש 333
 חרות 78
 חשין, ש. ז. 109
 מאובה, מיכאל 240
 טור-סיני (טורטשינר), נפתלי הרץ 154
 173 204 207 213 217 250 253 271
 297 301 314 333 334 338
 טורוב, ניסן 102 320
 טישלר, י. 331
 טכניון עברי חיסה 88 194
 טלר, ישראל הלוי 85 157 221 313
 טשרנו, ש. 109
 טשרנוביץ, חיים (רב צעיר) 98 311
 323 332 346 348
 טשרניחובסקי, שאול 33 108 122 154
 190 210 216 217 314 316 334 339
 ידין, א. 301
 "יהדות ואנושות" 346
 יהודה, א"ש 135
 יהודה הלוי 327
 יהודה, שלמה יחזקאל 335
 "יהודי פלורנציה בתקופת הרנסאנס" 344
 יודלביץ, דוד 53
 יונאס, שלמה נפתלי הרץ 326
 "יוצרים ובונים" 346

סיל, סידניי 140
 סלונסקי, חיים זליג 341
 סלושץ, נחום 138 135 133 120 118 55
 318 315 297 269 253 252 247 154
 342 341
 סמואל, הרברט 129
 סמולנסקי, פרץ 28
 סמיאטיצקי, אריה לייב 155 154 149
 342 316 227
 סמילנסקי, משה 327
 רבי סעדיה גאון 323
 „ספורי־המקרא” 349
 ספיר, אליהו 311 102 85 69 55
 ספיר, חנה 283
 „ספר האגדה” 349
 „ספר הבדיחה והחידוד” 331
 „ספר הכח” 343
 „ספר המונחים לרפואה ולמדעי הטבע”
 339 334
 „ספר קלזנר” 347
 „ספריה עברית ע”ש מונטיפיורי” 337
 „לבאדי, יצחק א. 131
 „עבריה” 337 311 102 101
 „עגונות” 342
 עגנון, שמואל יוסף 342 318 149
 עזיאל, הרב בן ציון מאיר חי 286
 „עולמנו”, קובץ 330
 „עזרה” 338 336
 עזריהו (אורקובסקי), יוסף 70
 „על כפות המנעול” 342
 „על פרשת דרכים” 330
 „עם עובד”, הוצאת ספרים 350
 עמנואל הרומי 327

„מלים שאולות מיוונית ורומית” 347
 מלכמן־מלקמן, יוסף 11
 מלצר, שרגא פייבל 144 340
 מגדלי מוכר ספרים 213
 מגדלקרן, ש. 320
 מנוח, יהושע 236
 מנצח, נפתלי 283
 „מסדה”, הוצאת ספרים 350
 „מסה ומעשה” לד”ר ח. ווייצמן 328
 „מעברות”, קבצים 343
 מרדכי בן הלל הכהן 102
 משה אבן עזרא 349
 רבי משה בן מימון 201
 „משלי אחיקר החכם” 335
 „משפט האורים” 338
 „משפט זיקה בעברית” 344
 „משואות”, מאסף 330
 נאור, מנחם 332
 נופך, יצחק 189 141 140 126 116
 ניידיטש, י. א. 142 103 80
 נורמן, אדווירד א. 341 340 318 288
 נציב עליון 312
 נרקיס, מרדכי 230, 247
 נשרי, צבי 73 79 85 229
 „נתיבות ציון וירושלים” 337
 נתן, פאול 90
 סגל, משה צבי 154 155 173 216 297
 341 301
 סולדווחה, יהודה 99
 סוליאלי, מנחם 301
 סקולוב, נחום 80 85 105 169 314
 341 315

מילון הלשון העברית 333
 מילון למונחי אריגה 236 237
 מילון למונחי גידול צאן 233 234
 מילון למונחי גרפיקה 230 231
 מילון למונחי דפוס 227 228
 מילון למונחי התעמלות 229 230
 מילון למונחי טכניקה 220 221 222, 233—236
 מילון למונחי כבאות 237 238
 מילון למונחי מטבח 231 232
 מילון למונחי מכונות 241 242
 מילון למונחי מתמטיקה 231 232 233
 מילון למונחי נפחות ומסגרות 233
 מילון לעבודות חשמל 229
 מילון לעבודות עץ 228 229
 מילון למונחי פסקנות 234 235
 מילון למונחי פסיכולוגיה 239
 מילון למונחי קדרות 238 239
 מילון ר' גם מלון.
 מילר, דוד צבי 333
 מילר, טוביה ז. 318 340
 „מירושלים” 337
 מכון לחכמת ישראל בוווארשה 337
 מכון לחקר השירה העברית בירושלים 349
 מכון שמי באוקספורד 283
 מכון „שפתנו” במוסקבה 104 105 106
 312 312 107
 „מכילתא דרבי ישמעאל 348
 מלון הלשון העברית הישנה והחדשה 326
 מלון השפה העברית 326 330
 מלון של כים 346
 מלחמת השפות 336

„מאזנים” 328 343
 „מאלף עד תו” 338
 „מדינת היהודים” להרצל 328
 מדי, מאיר 215 221 265 297 317 338
 „מדרכי חז”ל בפרשנות המקרא” 343
 „מדרש אברבנאל” 36 310 332 340
 „מדרש הלשון” 19 21 120 127 129
 130 134 136 142 312 313 326 347
 „מולדת”, ירחון 321 327 328 343
 מונטנר, ז. 216
 מוסד ביאליק 288 333
 מועדון „אחדות” יפו 340
 מועצה לשיפור הדיבור 271
 מועצה לתרבות הדיבור 316 329
 מוצקין, י. ל. 81 103
 מוצקין, ת. 233
 „מורה נבוכים” להרמב”ם 320
 „מוריה”, הוצאת ספרים 78 327 349
 מורשי ועד הלשון 267 268 269 270 316
 מזא”ה, יעקב בן ישעיהו 99 101 103
 מזיא, אהרון מאיר 21 32 33 34 35
 55 72 77 102 108 111 126 144
 149 154 155 278 286 310 314 334
 339
 „מחמת המציק” 342
 „מחקרים לשוניים” 333 342 343 344
 „מטמון־כהן, י. ל. 69 70 102 216 339
 340
 מיוחס, יוסף בן רחמים נתן 32 47 49
 55 72 77 102 116 143 149 154
 155 165 190 316 340
 מילהויון, יום טוב ליפמן 320
 מילון אקדמאי של הלשון העברית 292
 מילון היסטורי של הלשון העברית 333

349 348 327 325
 רבקאי, י. 212 67 23
 „רוביניזון קרוזר“ 328
 רובינישטן, ג. 238
 רוחמה 105
 רוטשילד, אדמונד 339 34 23
 רייכארדס 96
 רייכרט, י. 212
 ריקליס, ל. 116
 ריקנאטי, ליאון 283
 רמו, משה דוד 349 318 64 21
 „רשומות“, קבצים 331
 רשימות מונחים לחשמל, טלפון וטלגרף
 227
 שוואטמן, ברוך 347
 שטיינברג, יהושע 338
 שיינקין, מנחם 103
 שילר, שלמה 103
 שיף, יעקב 89
 שירמן, חיים 349
 שלמה בן גבירול 349 327
 שלומאן 247
 שלומאן-אולדנבורג 225 223 222 171
 349 327 314 247 236 233
 שלונסקי, אברהם 349 326
 שלם, ג. 212
 שלום עליכם 328
 שמידע, ש. 271
 שמעוני, דוד 301 297 155 154 49
 350 349 318
 שעורים פדגוגיים בגרודנא 98 73
 311 109

119 118 108 107 105 103 98 90
 138 137 134 133 127 126 125 120
 168 167 154 149 146 144 143 140
 297 252 221 217 213 204 190 173
 330 317 316 314 313 312 210 301
 347 346 332
 קלוזנר, ישראל 109 48
 קליין, שמואל 345 317 173
 קלמי, חיים 36
 קמינקא, אהרון 346 345 317
 קנטור, י. ל. 110
 קנטורוביץ, יהושע 59
 קפלנסקי, שלמה 347 318 200 174
 קצנלסון, יהודה לייב (בוקי בן יגלי)
 320 217 103 33
 קרויס, שמואל 347 345 312 209 93
 קרן אמריקאית למען המוסדות בארץ-
 ישראל 288
 קרן למונחי חקלאות ומלאכה 248 236
 249
 קרן משה מונטיפיורי 343
 קרן על שם רחל ויצחק לייב גולדברג
 329 315
 קרן התרבות ישראל-אמריקה 341 340
 קרניאל, י. 140
 קרצ'מר-ירעאלי 116
 קתדרה על שם ח. נ. ביאליק 333
 רבין, ישראל אברהם 348 318 311 101
 רבינוביץ, אלכסנדר זיסקינד 69
 רבינוביץ, יעקב 328
 רבינוביץ, הרב יצחק 325
 רבלין, יצחק יואל 348 314 49
 רבניצקי, יהושע חנא 316 310 181

ענתבי, אלברט 322
 „עתידנו“, ירחון 328
 פאייאנס, אריה לייב 342 316 310
 „פאן“, אירגון הסופרים הבינלאומי 350
 פדגוגיון עברי וינה 345 333
 פוגאצ'וב, ש"ז 100
 פודלישבסקי, אברהם 80
 פון הארץ, ארנולד 96
 „פועלי-ציון“ 67
 פורת, אפרים 343 342 315 251
 פיאלקוב, חיים 109
 פיינסוד, חסיה 74
 פיכמן, יעקב 310 297 155 154 149
 343 318
 פין, שמואל יוסף 36
 פינות לשון 274 273
 פינס, יחיאל מיכל 49 48 45 30 29 27
 343 340 337 335 312 72
 „פירושי אבן עזרא לנביאים וכתובים“
 343
 פלדשטן, משה 315 86 85 83 80
 פלויס, שלומית 74
 פניני, נהג הקטרים 189
 פפר, א. 70
 פקטה, מ. 233
 „פרדס“, מאסף 348
 פרומקין, גד 189 141 140
 פרחון, רבי ש. 96
 „פרי הארץ“ 337
 פריימן, א. 327
 פרישמן, דוד 111 103
 פרנקל, א"ה 233
 פרס ביאליק 350 342 334 333 328

פרס ישראל 350 349 345
 פרס נובל 342 1967
 פרסיץ, שושנה 100
 פרסקי, דניאל 228
 פרץ, יצחק אייזיק 344 343 322 318
 צבא ההגנה לישראל 350 4
 ציטרון, ש. ל. 98
 צילנב, יחיאל 90 89 81 80
 צמח, נחום 99
 צמחי ארץ ישראל 235
 צפרוני, אברהם 207 172 155 154 149
 344 314 313 227 213 208
 קאסוטו, משה דוד 301 297 253 173
 344 317
 קוטשר, יחזקאל 332 315 237 221 215
 345 344
 „קול ירושלים“ 283 272
 „קול ישראל“ 340 294 283 272
 קונגרס ציוני שישי 101
 קונגרס ציוני שביעי 101
 קונגרס ציוני שמיני 101
 קונגרס ציוני אחד-עשר 79
 קונגרס ציוני ששה-עשר 286
 קונגרס ציוני עשרים ואחד 252
 קונפרנציה האגית 101
 קורדיין, מ. 236
 קיט-רוטש, אדוארד 132
 קיסרי, אורי 95
 קיפר, מ. 232
 קלאר, בנימין 345 328 317 126
 קלוזנר, יוסף גדליה 85 79 48 23 21

„בואות הארץ“ 338
 תובל, ב. 221
 „תולדות היהודים“ 337
 „תולדות הספרות העברית החדשה“ 346
 תורצון, תרצון 72, 311
 „תורת משפט תוגרמא“ 343
 „תחיית ישראל“, חברת 310 343
 תלם, נעמי 275
 תלמוד תורה „עץ חיים“ בירושלים
 348 335
 „תרבות“, חברת 312 313 337
 „תרביץ“, רבעון 323 324 338

שפאן, י. 301
 שפריס, נתן 149 223 225 237 317
 331 350
 שץ, בוריס 230
 שרת, משה 21 304
 „שתילים“
 „שפה ברורה“, חברת 34 36 38 39 41
 44 45 50 51 97 290 310 326 332
 343
 „שפתנו“, קבצים 109 313
 „שפת עבר — שפה חיה“ 340

Prof. SAMUEL EISENSTADT

Our living hebrew language

Publishing House "Thekumah"

Tel Aviv (Israel)

1967